

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Правління
ГО «Асоціація логотерапії та
екзистенційного аналізу в Україні»
Протокол № 2 від 24 серпня 2023 року

**ЕТИЧНИЙ КОДЕКС ЛОГОТЕРАПЕВТА
ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «АСОЦІАЦІЯ ЛОГОТЕРАПІЇ ТА ЕКЗИСТЕНЦІЙНОГО АНАЛІЗУ В
УКРАЇНІ»**

ЗМІСТ

ЗВЕРНЕННЯ ЧЛЕНІВ ПРАВЛІННЯ

ВСТУП

ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ

ОЗНАЙОМЛЕННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ КОДЕКСУ

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ

ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ІНШИМИ НАПРЯМАМИ ПСИХОЛОГІЇ

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

ПОВЕДІНКА В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

ПОЛІТИЧНА ТА РЕЛІГІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ЗВЕРНЕННЯ ЗА ПОРАДОЮ ТА ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПОРУШЕННЯ

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

ЗВЕРНЕННЯ ЧЛЕНІВ ПРАВЛІННЯ

Шановні колеги!

У сучасному світі репутація — особиста і нашої професійної спільноти - один із найцінніших активів. Вона вибудовується роками та плідною працею, а зіпсована може бути за лічені хвилини. Спільнота логотерапевтів постійно зростає, приймає й адаптує сучасні стандарти. Етичний кодекс логотерапевта - ключова опора цієї культури.

У цьому Кодексі ми чітко окреслюємо:

- **що допускається:** повага до гідності, компетентність і постійний розвиток, інформована згода, конфіденційність, професійна чесність, недискримінація, уникнення подвійних стосунків, супервізія, наукова добросовісність, відповідальна публічна комунікація;

- **що заборонено:** завдання шкоди, примус, експлуатація владою або довірою, сексуальні стосунки з клієнтами/студентами/практикантами, недостовірні заяви про компетентність, розкриття та використання конфіденційної інформації всупереч закону, маніпулятивна реклама, дискримінація.

Маємо надію, що цей Кодекс стане моральним компасом для кожного логотерапевта і допоможе нам спільно досягати високих професійних стандартів на благо людей, яким ми служимо.

1. ВСТУП

1.1. **Етичний кодекс логотерапевта** (далі - **Кодекс**) - це сукупність цінностей, принципів та етичних норм поведінки, що регулюють взаємовідносини між членами Організації, між логотерапевтом і клієнтом/пацієнтом, а також особами, які діють від імені та/або в інтересах ГО «Асоціація логотерапії та екзистенційного аналізу в Україні» (далі - **Організація**).

1.2. Кодекс є керівним документом Організації з питань професійної етики та поведінки її членів.

1.3. Кодекс пов'язаний із корпоративною культурою Організації й слугує інструментом поширення, підтримки та впровадження корпоративних цінностей.

1.4. **Мета Кодексу** - утвердження спільних цінностей і професійної етики, що забезпечують якість і безпеку логотерапевтичної допомоги, довіру суспільства та позитивний імідж Асоціації.

1.5. Знання, визнання і дотримання Кодексу є обов'язковими для всіх членів Організації та осіб, які діють від її імені.

1.6. Члени Організації поважають гідність і цінність кожної особи, захищають її фундаментальні права, поширюють знання про людську поведінку і застосовують свої вміння задля благополуччя людей.

1.7. Члени Організації несуть особисто відповідальність за компетентність і об'єктивність, дотримання меж компетенції, турботу про інтереси клієнтів/пацієнтів і їхніх законних представників (для дітей), колег, студентів, учасників досліджень і суспільства.

1.8. **Цінності логотерапевта**: повага до гідності людини; свобода й відповідальність; ненанесення шкоди; конфіденційність; компетентність і безперервний розвиток; чесність і добросовісність; справедливість і недискримінація; професійна солідарність; соціальна відповідальність.

1.9. Кодекс призначений для:

- встановлення стандартів етики у логотерапевтичній практиці;
- захисту клієнта/пацієнта від неетичної практики;
- захисту логотерапевта від посягань на професійну честь і права;
- визначення процедур вирішення спірних питань.

1.10. Норми, положення Кодексу відповідають законодавству України - Положення Кодексу розроблено згідно приписів чинного законодавства України; переглядається не рідше одного разу на три роки або за потреби.

2. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ

2.1. Принципи застосовуються в таких сферах: відповідальність; професійна компетентність; повага до особистості й недискримінація; конфіденційність; благополуччя клієнта та інформована згода; професійні стосунки між колегами (в т.ч. у навчальних програмах); науково-дослідна діяльність; відповідність кваліфікації та освіти; соціальна відповідальність і публічні заяви; цифрова етика; подвійні стосунки та конфлікт інтересів.

Будь які форми професійної/наукової взаємодії з інституціями держави-агресора суперечать принципам і стандартам Організації, є неприпустимими.

2.2. Дія Кодексу поширюється на всіх членів Організації, а також фізичних/юридичних осіб, що діють від її імені.

2.3. Особи, які пройшли навчання і діють від імені Організації, зобов'язані бути ознайомлені з Кодексом і неухильно його дотримуватися.

2.4. Положення Кодексу не охоплюють усіх можливих випадків; у нерегульованих ситуаціях застосовуються загальні принципи професійної етики психолога/психотерапевта та норми законодавства.

2.5. **Принцип «Відповідальність»**

2.5.1. Логотерапевт усвідомлює вплив професійних дій на життя людей і уникає зловживання впливом у будь-яких контекстах.

2.5.2. Особиста відповідальність за дотримання найвищих професійних стандартів є безумовною.

2.6. Принцип «Професійна компетентність»

2.6.1. Надаються лише ті послуги, до яких логотерапевт має підготовку/досвід; у сферах без ustalених стандартів - максимальні запобіжні заходи для захисту клієнтів.

2.6.2. Безперервний розвиток: регулярна освіта, супервізія; орієнтир - не менше 20 годин формальної етичної підготовки у структурі навчання.

2.6.3. Як викладач/тренер логотерапевт забезпечує високу якість навчання.

2.6.4. Інформація про освіту/кваліфікацію правдива та документально підтверджена.

2.7. Принцип «Повага до особистості, недискримінація, дотримання закону»

2.7.1. Додержання законодавчих і морально-етичних стандартів - обов'язок логотерапевта.

2.7.2. Публічна критика - лише по суті, у коректній формі.

2.7.3. Заборонена будь-яка дискримінація; заборонені негуманні практики та порушення прав людини у терапії, навчанні та науці.

2.7.4. Особисті цінності не нав'язуються клієнту.

2.8. Принцип «Конфіденційність»

2.8.1. Конфіденційність інформації з терапії, супервізії й навчальних взаємодій; забезпечення її дотримання логотерапевтами.

2.8.2. Обговорення інформації - лише з причетними фахівцями та в обсязі, необхідному для професійної мети.

2.8.3. Публічне/навчальне використання матеріалів - за письмовою згодою або з повною деідентифікацією.

2.8.4. Розкриття можливе за письмовою згодою або у випадках, визначених законом (безпосередня небезпека життю/здоров'ю, злочини проти дітей, законні вимоги суду/слідства) - у мінімально необхідному обсязі.

2.8.5. При роботі з дітьми забезпечується баланс конфіденційності дитини та поінформованості батьків з урахуванням віку, зрілості й найкращих інтересів дитини.

2.9. Принцип «Благополуччя клієнта та заборона експлуатації»

2.9.1. Добровільність і інформована згода: перед початком роботи клієнту роз'яснюються метод, тривалість/обсяг, вартість/оплата, межі конфіденційності та винятки, права на вибір/відмову, порядок скарг, канали зв'язку.

2.9.2. Заборонені примус і використання терапевтичних стосунків для власних інтересів.

2.9.3. Сексуальні стосунки з клієнтами/пацієнтами, їхніми родичами (при дитячій терапії), студентами, учасниками досліджень - категорично заборонені.

2.9.4. Заборонені фінансові стосунки з клієнтом поза оплатою професійних послуг; заборонене використання конфіденційної інформації для вигоди.

2.10. Принцип «Професійні стосунки з колегами»

2.10.1. Взаємна повага, співпраця між фахівцями; забезпечення найкращої доступної допомоги клієнту.

2.10.2. Співавторство в публікаціях відображає реальний внесок; обов'язкові посилання на джерела.

2.11. Принцип «Наукова та дослідницька діяльність»

2.11.1. Логотерапевт відстежує наукові досягнення у сфері логотерапії/психотерапії.

2.11.2. Планування і проведення відкритих досліджень - без завдання шкоди, з інформованою згодою, у відповідності до етичних вимог; Організація відкрита до консультаційної/експертної підтримки і популяризації досліджень.

2.11.3. Персональна відповідальність за власний внесок у знання галузі.

2.12. Принцип «Відповідність кваліфікації та освіти»

2.12.1. Підготовка логотерапевтів відповідає національним та/або міжнародним стандартам (теорія, метод, практика, супервізія, етика).

2.12.2. Навчальні програми мають чіткий план і культуру академічної доброчесності.

2.12.3. Логотерапевт знає межі компетентності; у разі потреби скеровує до інших фахівців; якщо працює у статусі, що навчається (спостерігач/ко-терапевт/під супервізією), повідомляє клієнта.

2.13. Принцип «Соціальна відповідальність і публічні заяви»

2.13.1. Сприяння дотриманню законів України в інтересах клієнтів і психологічного здоров'я суспільства.

2.13.2. Публічні заяви/реклама - без неправди, оманливих тверджень, перебільшень або замовчування істотних фактів.

2.13.3. Просування методів/технік/літератури - професійно, науково обґрунтовано, етично.

2.14. Принцип «Права членів і умови праці»

2.14.1. Право на свободу зібрань та представництво інтересів у законний спосіб.

2.14.2. Створення безпечних і здорових умов праці відповідно до виду діяльності.

2.14.3. Розвиток систем професійного навчання та підвищення кваліфікації.

2.14.4. Відповідальне ставлення до звернень і скарг.

2.15. Принцип «Цифрова етика та захист даних»

2.15.1. Забезпечення конфіденційності та безпеки персональних даних у дистанційній роботі й зберіганні записів; використання захищених каналів комунікації; мінімізація даних, що передаються третім сторонам; дотримання законодавства про захист даних.

3. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ

3.1. Член Організації несе персональну відповідальність за моральний вибір та рішення.

3.2. Недотримання норм професійної етики, визначених цим Кодексом, Статутом Організації та законодавством України, тягне дисциплінарну відповідальність.

3.3. Дисциплінарні заходи (залежно від тяжкості та повторюваності): застереження/лист-попередження; догана; тимчасове обмеження прав (навчання/викладання/супервізування); пониження статусу; виключення з реєстру практикуючих логотерапевтів; виключення з членів Організації; інформування компетентних органів у межах закону.

3.4. Питання про виключення вирішується Правлінням згідно статті 4 чинної нової редакції Статуту Організації.

3.5. Член Організації (включно з членом Правління), щодо якого розглядається справа, не бере участі у голосуванні; він має бути завчасно поінформований і має право бути присутнім/надати пояснення.

4. ОЗНАЙОМЛЕННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ КОДЕКСУ

4.1. Організація забезпечує своєчасне ознайомлення з Кодексом (публікація на офіційних ресурсах, інформування про зміни).

4.2. Усі члени зобов'язані ознайомитися з Кодексом; необізнаність не звільняє від відповідальності.

4.3. Визнання Кодексу підтверджує згоду члена з його змістом і використання його як керівництва у професійній діяльності.

4.4. Визнання Кодексу відбувається автоматично з моменту вступу в Організацію та припиняється із припиненням членства.

4.5. За незначні порушення можуть застосовуватися застереження/попередження; за значні або повторні - заходи, передбачені п. 3.3. цього Кодексу.

5. КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ (включно з подвійними стосунками)

5.1. Неприпустимі ситуації реального чи потенційного конфлікту між особистими інтересами та професійними обов'язками або навіть видимість такого конфлікту.

5.2. Член самостійно оцінює та попереджає ситуації, що можуть вплинути на неупередженість; пріоритет — інтереси клієнта і професійні стандарти.

5.3. Подвійні стосунки (терапевт–викладач, терапевт–керівник, терапевт–супервізор тощо) - уникаються; якщо уникнути неможливо, вони декларуються, ризики обговорюються з клієнтом і виносяться на супервізію/інтервізію.

5.4. Про реальний/потенційний конфлікт член негайно повідомляє визначений підрозділ Організації (електронною поштою) одразу після того, як про нього стало відомо.

5.5. Відповідальний підрозділ аналізує випадок і пропонує заходи запобігання/врегулювання (зміна ролі, передача клієнта, тимчасові обмеження тощо).

6. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ІНШИМИ НАПРЯМАМИ ПСИХОЛОГІЇ

6.1. Логотерапевт утримується від необґрунтованих заяв чи дискредитації інших напрямів психології/психотерапії.

6.2. Заборонено поширювати неправдиву або недостовірну інформацію про інші підходи.

6.3. Переваги/межі власного методу подаються коректно, із повагою до плюралізму професійної спільноти.

7. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

7.1. Взаємодія зі медіа ґрунтується на принципах відкритості, коректності, доброчесності та поваги до етики професії.

7.2. Члени уникають заяв, що можуть бути сприйняті як офіційна позиція Організації без відповідних повноважень.

7.3. Інформація/документи, здатні вплинути на діяльність або репутацію Організації, не передаються медіа без погодження з Головою Правління чи уповноваженою особою.

7.4. Персональні дані/конфіденційні відомості не розголошуються.

8. ПОВЕДІНКА В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

8.1. Організація підтримує свободу думки та слова; водночас висловлювання не повинні завдавати матеріальної чи моральної шкоди Організації, її членам та клієнтам.

8.2. Висловлювання членів у соцмережах, якщо вони робляться не від імені Організації, є особистою позицією; члени, не наділені відповідними повноваженнями, не представляють офіційну думку Організації.

8.3. Вимоги до відповідального користування соцмережами: знання правил платформ; дотримання законодавства (персональні дані, конфіденційність, авторське право); уникнення конфлікту інтересів; коректність та професійність.

9. ПОЛІТИЧНА ТА РЕЛІГІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

9.1. Організація як юридична особа не бере участі в політичній чи релігійній діяльності.

9.2. Членам заборонено використовувати назву/ресурси Організації для власної політичної або релігійної діяльності.

9.3. Особисті переконання не нав'язуються клієнтам у процесі терапії чи навчання.

10. ЗВЕРНЕННЯ ЗА ПОРАДОЮ ТА ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПОРУШЕННЯ

10.1. Роз'яснення щодо застосування Кодексу та повідомлення про можливі порушення приймаються Етичною комісією за електронною адресою Організації.

10.2. Повідомлення мають містити фактичні дані; заявнику гарантується конфіденційність у межах закону.

10.3. Розгляд звернень здійснюється у строки й порядку, визначені Положенням про розгляд скарг та апеляцій Організації.

11. КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Офіційний сайт: www.alea.in.ua

Е-mail Організації: alea.ukrainian@gmail.com

Е-mail для етичних звернень: alea.ukrainian@gmail.com

Юридична адреса: Україна, 49051, Дніпропетровська область, місто Дніпро, вулиця Журналістів, будинок 1

Заключні положення

Кодекс набирає чинності з моменту його затвердження Правлінням Організації. Пропозиції щодо змін/доповнень подаються в установленому порядку і розглядаються етичними органами Організації з подальшим затвердженням згідно Статуту Організації.